

Schriftlicht

H. Geertsma

Een mens-in-Christus

Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen. (2 Korintiërs 5:17)

‘Ik weet van een mens in Christus....’ Zo begint Paulus een eind verderop in deze brief iets te vertellen (hoofdstuk 12:2). Het gaat over iets wat hijzelf heeft meegemaakt. Die ‘mens in Christus’, dat is hij.

Hij is een van de velen. Elk mens die niet alleen christen heet, maar het ook werkelijk is, is een mens-in-Christus. Zo’n mens heeft dus een persoonlijke relatie met Christus. Een relatie die hij zelf niet is aangegaan. Het is van Christus uitgegaan.

En als je mens-in-Christus bent, dan ben je een nieuwe schepping, zegt Paulus. Dan heeft er een wonder plaatsgevonden, dat vergelijkbaar is met wat er beschreven staat in Genesis 1. Je bent echt een *ander mens* geworden. Her-schapen. Her-boren.

Het nieuwe ‘zijn’

Wat is dan dat ‘nieuwe’ bij die mens-in-Christus? We denken dan al gauw aan wat die mens anders gaat *doen*. En aan de andere *houding* die hij gaat aannemen. En zeker, wie een nieuwe schepping geworden is, gaat voortaan anders leven. Daar is de Bijbel heel duidelijk in. Maar Paulus heeft het hier niet over wat je *doet*, maar over wat je *bent*. En wij moeten niet al te snel van ‘zijn’ naar ‘doen’ willen gaan. Daar hebben we nogal eens een handje van.

Wat is dan dat nieuwe dat we ‘zijn’?

Je blijft in zekere zin dezelfde persoon. Zoals je geboren bent. Na je wedergeboorte even herkenbaar als daarvoor. Dezelfde karaktertrekken, dezelfde capaciteiten, dezelfde sterke en zwakke kanten.... Wat is dan dat nieuwe?

Toen ik het een en ander nalas over deze woorden van Paulus, ontdekte ik dat de Joodse rabbijnen die uitdrukking ‘nieuwe schepping’ ook kenden. Zij bedoelden er mensen mee, die zich bekeerd hebben tot God en die vergeving voor hun zonden hebben gekregen. Wanneer ben je een nieuwe schepping? Als God je zonden heeft vergeven.

Als ik het goed zie, gebruikt Paulus die uitdrukking hier op dezelfde manier. Waar heeft hij het over in dit gedeelte van zijn brief? Over verzoening. Het gaat hem erom dat je een goede verhouding met de Here moet hebben. Hij laat zelfs een indringende oproep horen: ‘In de naam van Christus vragen wij u: laat u met God verzoenen.’ Keer Hem niet de rug toe. Als je in de fout gegaan bent, doe dan niet alsof er niets aan de hand is. En ga er niet mee door. Ga terug naar God. Zoek bij Hem vergeving. Laat je weer in zijn armen sluiten.

Dit hele gedeelte van Paulus’ brief (vanaf vers 11) staat onder de spanning van vers 10. Daar gaat het over de *rechterstoel* van God. Straks komt de Here Jezus terug om te oordelen. Dat oordeel moet je serieus nemen. ‘Wij weten hoezeer de Here te vrezen is’, zegt Paulus. Dat is uiteraard geen bangmakerij. Mensen zijn vaak bang gemaakt voor God. Daar doet Paulus echt niet aan mee. Maar je moet God wel serieus nemen. Je moet niet doen alsof het Hem niet uitmaakt hoe je leeft. Zo’n God zou ik trouwens ook niet graag willen: een God die het werkelijk niets kan schelen hoe ik leef. Ik zou weinig respect hebben voor een Vader die alles maar over zijn kant laat gaan. Zo’n Vader neemt je niet echt serieus, denk ik dan.

God neemt ons *wel* serieus. Hij is niet een God die alleen maar aaien over de bol geeft en zegt: geeft niet hoor, je komt toch wel in de hemel.

Maar Hij wil ons *wel* graag in de hemel *hebben*. Daarom steekt Hij zijn hand naar ons uit. En Hij roept ons naar Zich toe: kom weer bij Me, als je in de fout bent gegaan. Kom bij Me, als je nog

altijd met je rug naar Me toeleeft. Kom bij Me, als je al jaren in de kerk zit, maar je hebt nog nooit echt je hart aan Mij gegeven. Ik wil het graag goed hebben tussen jou en Mij. En als je dan komt, dan ga je als vanzelf voor Hem op de knieën, maar dan richt Hij je ook weer op. En *dan* ben je een *nieuwe schepping*. Een mens die een nieuw begin mag maken.

Vrij en thuis

Het is alweer een aantal maanden geleden dat Arjan Erkel vrijgelaten werd. Twintig maanden lang was hij gegijzeld geweest. Hij kwam vrij op Pasen. En toen zei hij: 'Ik dank de Heer, dat Hij mij weer tot leven heeft gebracht.' Met die woorden legde hij een link met het feest dat we die zondag zouden vieren. Het voelde voor Arjan alsof hij dood geweest was. En alsof hij weer een nieuw leven mocht beginnen.

Wat was dat nieuwe dan voor hem? Dan denk je natuurlijk aan begrippen als 'vrij zijn' en 'thuiskomen'. Daarin voelde hij zich een ander mens geworden: hij was vrij, hij was weer thuis. En dat mag ook voor ons het nieuwe leven zijn: vrij zijn en thuis komen. Je blijft niet gevangen zitten in een verkeerde levenshouding, je laat je verlossen door Christus, en je mag thuis zijn bij je hemelse Vader. En er is vergeving voor alles wat je verkeerd hebt gedaan.

Ik denk ook aan de gelijkenis van de verloren zoon. Die jongen had een tijdlang alleen maar voor zichzelf geleefd. Totdat hij tot inkeer kwam. Toen kwam hij weer thuis bij zijn vader. En daarmee was hij een ander mens geworden, een nieuwe schepping. Zijn vader zei het ook: 'Mijn zoon hier was dood en hij is weer levend geworden.'

Wat was het nieuwe bij die jongen? Dat hij zich voortaan anders ging gedragen? Dat zou hij zeker doen! Reken maar dat hij zich voortaan het vuur uit de sloffen zou lopen voor zijn vader! Maar *dat* was niet de reden waarom die vader zei: mijn zoon is weer *levend* geworden. Die jongen was levend geworden doordat hij weer thuisgekomen was en door zijn vader in de armen gesloten kon worden. Waarna er over schuld niet meer gepraat werd: er werd alleen maar feest gevierd!

Een ander mens - voor God

Als Paulus zegt dat je een nieuwe schepping bent, dan betekent dat vooral dat je voor *God* een *ander mens* bent geworden. Een mens die zijn schuld niet met zich mee hoeft te blijven dragen. Een mens die door zijn Vader welkom wordt geheten en die niet bang hoeft te zijn voor zijn oordeel. Je mag vrij zijn en je mag thuis zijn.

'Het oude is voorbijgegaan; zie, het nieuwe is gekomen!' Het oude, dat is het leven van de verloren zoon, voordat hij thuis kwam. Het zijn je oude gewoonten en je oude zonden waarin je misschien een hele tijd vastgezet hebt. Waarin we van nature *allemaal* vastzitten. Het oude, dat is een leven zonder genade. Een leven waarbij de toorn van God als een donkere onweerswolk boven je leven hangt. Dat is voorbij als je in Christus bent. 'Zie', zegt Paulus - dat zegt hij niet zo vaak, maar dit is dan ook heel bijzonder: 'het nieuwe is gekomen': je bent een begenadigd mens. En je mag na elke zonde (en met elk berouw daarover!) weer opnieuw beginnen.

Wat voor mens ben je voor God? Je blijft dezelfde mens, maar je staat wel in het licht. En we weten hoe dat gaat als de zon schijnt: als je dan om je heen kijkt, ziet de natuur er heel anders uit dan bij een druilerige regen. Het is hetzelfde weiland. Het zijn dezelfde bomen en bloemen, en toch ziet het eruit als een nieuwe schepping. Als wij in het licht van God komen te staan, zien we eruit als nieuw. Zo kijkt God dan tegen ons aan.

Dat geldt dus ook als je zo depressief bent, dat je hele geloofsleven overhoop ligt. Als het zo donker is van binnen, dat het absoluut niet *voelt* als een nieuwe schepping. Dan ben je voor God toch een mens die in het licht staat.

En elke keer als we toch weer falen, en als we ons toch weer druk gemaakt hebben over dingen waarvan we achteraf moeten zeggen: was dat nou de moeite waard?, dan mogen we weer naar God terug. En dan schamen wij ons nog voor onze stommiteiten, maar dan zegt Hij al: jij bent

voor Mij niet die jongen van die stommiteiten, jij bent voor Mij niet dat meisje dat weer te ver is gegaan; jij bent voor Mij een kind dat Ik in mijn armen wil sluiten.

Een ander mens - voor je medechristenen

Zo'n mens ben je dan dus voor God.

En wat voor mens ben je dan voor je medechristenen?

Hoe zien wij *elkaar*? Hoe zie ik die broeder die twee rijen voor mij in de kerkerbank zit? Of die zuster een eindje verderop bij mij in de straat? Het verband waarin deze woorden van Paulus staan, geeft aanleiding ook dat soort vragen te stellen.

Ik schreef hierboven: het gaat in dit bijbelgedeelte over hoe *God* tegen je aankijkt. Maar door heel dit gedeelte heen zit ook de vraag: hoe kijken *mensen* tegen je aan? Dat speelde heel sterk daar in Korinte. Er waren daar gemeenteleden die heel snel konden zijn met hun oordeel over een ander.

En heel onzuiver.

Paulus zelf heeft het geweten. Ze hebben hem heel sterk beoordeeld naar menselijke maatstaven.

Hij was niet zo'n goed redenaar. Net een marktkoopman die niet in staat is zijn waren goed aan de man te brengen. Er waren er wel die het beter deden. Die brachten wel een andere boodschap, maar dat was blijkbaar niet zo belangrijk. Ze wisten hen te boeien, en daar ging het om. Dat is dus een puur menselijk oordeel: je wordt afgemeten naar hoe je het weet te brengen. En niet naar *wat* je zegt.

Als we wat verder bladeren in deze brief en we lezen hoofdstuk 10, dan krijgen we nog wat beter in beeld hoe ze tegen Paulus aankeken. In vers 1 lezen we over een man die in zijn persoonlijke omgang met de mensen schuchter is, maar die op een afstand een groot woord heeft. En vers 10: zijn brieven zijn gewichtig en krachtig, maar zijn persoonlijke verschijning is zwak en zijn spreken betekent niets. Dus: in zijn brieven kan hij wel uitpakken; want dan zit-ie ver weg en dan spreekt toch niemand hem tegen. Maar als hij bij je op bezoek komt, dan durft hij niet zoveel te zeggen.

Zo praatten ze over hem. Daarmee deden ze alsof het bij Paulus voornamelijk om hemzelf draaide. Als hij *bij* hen was, dan was hij bang voor zijn hachje. Daarom zei hij dan maar niet zoveel. Stel je voor dat hij een conflict met hen zou krijgen. En op een afstand aaide hij zichzelf dan met de gedachte dat hij toch echt wel wat durfde....

Maar daarmee namen ze Paulus niet serieus in zijn intenties. Ze deden alsof hij puur menselijk bezig was. 'Ze zijn van mening dat wij naar het vlees leven', zegt Paulus (10:2). Als je naar het vlees leeft, maakt het je niet uit wat *God* van je vraagt, dan laat je je niet leiden door Christus. Terwijl Paulus juist *gedreven* werd door Christus. Hij was immers een nieuwe schepping? 'De liefde van Christus dringt ons' (5:14). Dat Christus gekomen is om mensen vrij te maken en thuis te brengen, dat was zijn 'drive'. En God wist dat. 'Voor God is ons bedoelen openbaar' (5:11).

Hoe beoordelen we elkaar?

Ja, en dan kon het best zijn dat Paulus wel eens wat te schuchter was. Te voorzichtig. En dat hij op een afstand ook wel eens iets te fel was. Maar als je hem daarnaar *beoordeelde*, deed je hem geen recht. Want *als* hij stevig uitpakte in zijn brieven, dan deed hij dat voor de Here. Hij wilde zo graag dat God geëerd werd in de gemeente. En *als* hij in persoonlijke gesprekken voorzichtig was, dan was dat uit liefde voor hen: hij wilde niet op zo'n manier spreken dat hij hen afstootte. Hij wilde hen alleen maar voor Christus winnen.

Dus: hoe beoordeel je Paulus? En hoe beoordelen wij elkaar? Waar letten we op als we naar onze broeders en zusters kijken? Wat voor maatstaven leggen we dan aan?

Paulus geeft het goede voorbeeld: *wij* kennen voortaan niemand naar het vlees, zegt hij in vers 16.

Hij beoordeelt de mensen niet zoals ze *hem* beoordelen. Hij legt geen menselijke maatstaven aan.

En dat zegt hij zonder een sprankje hoogmoed. Want hij weet heel goed dat hij het vroeger wel gedaan heeft. Hij heeft zelfs *Christus* naar menselijke maatstaven beoordeeld. Hij zag Christus

alleen maar als mens, en dan ook nog als een slecht mens, een sekteleider, een man die het volk van de rechte paden af haalde. En hij heeft zijn uiterste best gedaan de invloed van die Jezus te breken. Maar dat is nu over. Jezus is voor Hem een ander mens geworden. Hij heeft Hem leren zien als de Zoon van God en als de Verlosser van de wereld. En dan ga je mensen die bij Christus *horen*, ook anders beoordelen. Je ziet ze niet meer op zichzelf. Je ziet de zoon van God over hun leven schijnen. En dan ziet dat schepsel dat jouw broeder is, er ineens heel anders uit. Hij ziet eruit als een nieuwe schepping!

Hoe kennen wij elkaar? De vraag is dus niet allereerst: wat *weten* wij allemaal van elkaar? Er zijn heel wat broeders en zusters van wie wij het een en ander weten. We kennen hun achtergrond. We weten van mensen die een verleden hebben. We kennen mensen die gescheiden zijn. We kennen een broeder die homofiel is. We weten van mensen die niet zo'n hoog IQ hebben. We weten van allerlei mensen dat ze anders zijn dan wat wij normaal vinden.

Maar dan zegt de Here: hoe kijk je nu tegen die mensen aan? Wat voor mensen zijn het voor jou? Ik ken ze als een nieuwe schepping. Jij ook? Ik zie ze als mensen van wie Ik kan houden. Jij ook? Ze staan naast elkaar in mijn licht: die gescheiden zuster, die homofiele broeder, die jongen die wat apart is, dat meisje dat altijd wat achteraan komt.... Allemaal nieuwe scheppingen.

Vooropgesteld dat het echte christenen zijn natuurlijk. Maar soms moet je ze juist wat *beter* leren kennen om te *zien* dat ze echte christenen zijn.

Wij oordelen soms zo oppervlakkig. Dan plakken we etiketjes, zetten mensen in een bepaalde hoek, en dan is de een overgeestelijk en de ander is veel te weinig geestelijk.... Maar als je eens onder vier ogen gaat praten, dan is er soms zomaar het feest van de herkenning: het is toch een oprechte christen. Dan kun je hem als een nieuwe schepping zien.

En als je die ander als een nieuwe schepping ziet, dan kijk je hem ook niet aan op zijn zonden en gebreken. Want God doet dat ook niet. Dan kijk je hem ook niet aan op zijn verleden, als er in dat verleden dingen fout zijn gegaan. Wat telt, dat is het heden. Een zondaar die vergeving heeft gekregen.

Kijken met de ogen van God

Wij moeten leren kijken met de ogen van God. Dat is best moeilijk. We laten ons zo makkelijk leiden door sympathieën en antipathieën. En door wat we van iemand weten, of *menen* te weten. Maar als we dan beseffen hoe God naar *ons* kijkt.... Waar zou *Hij* ons niet op aan kunnen kijken? Maar Hij ziet een nieuwe schepping in ons. Een kind om in zijn armen te sluiten. Zouden wij dan niet zo naar broeder Jan willen kijken? En naar zuster Marie?

We mogen elkaar in de lichtkring van de Here zien staan. Daar kunnen we samen voor danken. En ons gezamenlijke gebed wordt dan dat we steeds meer als mensen-in-Christus voor de dag komen. Als 'licht-mensen'. Herkenbaar voor onze burens en collega's als een nieuwe schepping. Want de bedoeling van Goede Vrijdag en Pasen is dat 'zij die leven, niet langer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem die voor hen gestorven is en opgewekt' (vers 15).